

# Pracovníprávní aktuality

(sledované období: 7. 9. 2022 – 4. 10. 2022)

JUDr. Nataša Randlová, Ph.D. / Mgr. Jakub Lejsek

Randl Partners, advokátní kancelář, s.r.o., člen aliance Ius Laboris, [www.randls.com](http://www.randls.com)

## Vyhlášené předpisy

### **Nařízení vlády o maximální částce příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce**

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 276/2022 Sb. dne 27. 9. 2022*

Nařízení vlády stanovuje částku příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, který je poskytován zaměstnavatelům, se kterými Úřad práce České republiky uzavřel písemnou dohodu o jejich uznání za zaměstnavatele na chráněném trhu práce, za třetí kalendářní čtvrtletí roku 2022 ze stávajících 13 600 Kč na 14 200 Kč.

### **Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o uložení kolektivní smlouvy vyššího stupně**

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 285/2022 Sb. dne 30. 9. 2022*

Ministerstvo práce a sociálních věcí prostřednictvím svého sdělení informuje o uložení Dodatku č. 2 ke Kolektivní smlouvě vyššího stupně pro odvětví lesního hospodářství ze dne 15. května 2020, který byl uzavřen dne 18. července 2022 mezi Odborovým svazem pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v České republice, Českou asociací zaměstnavatelů v lesním hospodářství a Českou asociací podnikatelů v lesním hospodářství.

### **Nařízení vlády, kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro období do 31. prosince 2022 zvyšují částky navýšení měsíčních normativních nákladů na bydlení a mění nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení**

### **o nezabavitelných částkách), ve znění pozdějších předpisů**

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 289/2022 Sb. dne 30. 9. 2022*

Mimo navýšení částky měsíčních normativních nákladů na bydlení pro období do 31. 12. 2022 pro bydlení v bytech užívaných na základě nájemní nebo podnájemní smlouvy, toto nařízení vlády novelizuje také nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (**nařízení o nezabavitelných částkách**).

Zde nově stanovuje, že pro výpočet základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, nebo částky, nad kterou se srazí zbytek čisté mzdy (vypočtené podle § 279 odst. 1 věta první občanského soudního řádu) bez omezení, se z částky stanovené v nařízení vlády vydaném podle § 26a odst. 4 zákona o státní sociální podpoře použije pouze polovina.

### **Nařízení vlády o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2021, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2021, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2023 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2023 a o zvýšení důchodů v roce 2023**

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 290/2022 Sb. dne 30. 9. 2022*

Vláda stanovila svým nařízením parametry, ze kterých se bude vycházet při výpočtu důchodů v roce 2023. **Všeobecný vyměřovací základ za rok 2022 vzrostl na 38 294 Kč (tj. o více než 2 tisíce)**. Přepočítací koeficient pro jeho úpravu za rok 2022 činí 1,0530. První redukční hranice pro stanovení výpočtového základu bude v roce 2023 činit 17 743 Kč, druhá redukční hranice pak 161 296 Kč.

Výše základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu vzroste v roce 2023 na 4040 Kč. Důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí přiznané před 1. lednem 2023 se od 1. ledna 2023 zvýší tak, že základní výměra důchodu vzroste o 140 Kč měsíčně a procentní výměra důchodu o 5,1 %.

### **Nařízení vlády o zvýšení příplatků k důchodu v roce 2023**

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 291/2022 Sb. dne 30. 9. 2022

Společně se zvýšením důchodů vzrostou příplatky k důchodům účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a příplatky k důchodům ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální. Tyto příplatky se zvýší stejně jako procentní výměra u vyplácených důchodů o 5,1 %.

## **Přehled stavu projednávaných předpisů**

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů**

Sněmovní tisk: 54

Stav projednávání: 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2022

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů**

Sněmovní tisk: 215

Stav projednávání: Schváleno Poslaneckou sněmovnou

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2023

### **Návrh zákona o jednorázovém příspěvku důchodci v roce 2022**

Sněmovní tisk: 233

Stav projednávání: 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 9. 2022

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů**

Sněmovní tisk: 234

Stav projednávání: 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 9. 2022

### **Návrh zákona na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů**

Sněmovní tisk: 258

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2023

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů**

Sněmovní tisk: 266

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2023

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů**

Sněmovní tisk: 288

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2023

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů**

Sněmovní tisk: 289

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 9. 2023 (s výjimkami)

Vládní návrh zákona se zaměřuje na právní postavení pedagogických pracovníků, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, odchylky při sjednávání doby trvání pracovního poměru na dobu určitou pedagogických pracovníků, pracovní dobu pedagogických pracovníků a jejich další vzdělávání a kariérní systém pedagogických pracovníků. Konkrétně se úprava týká:

- uznání odborné kvalifikace učitele 2. stupně základní školy a střední školy (umožnění uznání splnění předpokladu kvalifikace ze strany školy po dobu 3 let po nástupu do profese),
- omezení okruhu programů dalšího vzdělávání, kterým MŠMT uděluje akreditaci,
- vytvoření nové pozice provázejícího učitele (vede praxe studentů učitelství v regionálním školství),
- zakotvení adaptačního období začínajících učitelů a pozice uvádějícího učitele (poskytuje novému kolegovi po dobu adaptačního období podporu),
- vytvoření pozice školského logopeda,
- fixování průměrného platu pedagogických pracovníků k průměrné mzdě v národním hospodářství.

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Sněmovní tisk: 291

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. dnem kalendářního měsíce po vyhlášení

Návrh zákona přichází se zvýšením částky příspěvku na mobilitu ze stávajících 550 Kč na 900 Kč, příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení svíslé zdvihač a šikmé zdvihač plošiny o 100 000 Kč (ze současných 400 000 Kč na 500 000 Kč), rozšířením okruhu osob, kterým vzniká nárok na pohřebné či úpravou dokládání skutečností (předkládání prostých kopií).

Součástí tohoto návrhu jsou ale také změny v oblasti otcovské dovolené a karantény.

#### **Otcovská dovolená**

V této souvislosti jsou navrhovány změny zákona o nemocenském pojištění, které spočívají ve změně podmínek pro vznik nároku na otcovskou, které by měly být nově rozšířeny o případy, kdy dojde k narození mrtvého dítěte nebo úmrtí novorozence v období prvních šesti týdnů ode dne jeho narození.

V souvislosti s tímto je navrhován nový § 195a zákoníku práce, který upravuje novou překážku v práci pro otce (takzvanou otcovskou dovolenou), která by byla poskytována po dobu, po kterou mu bude příslušet dávka otcovské poporodní péče. Otci by zároveň náležela stejná ochrana jako zaměstnankyni na mateřské dovolené (zařazení na původní práci a pracoviště, zákaz výpovědi a okamžitého zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele, právo na dovolenou).

V současnosti si otcové berou na dané období rodičovskou dovolenou.

#### **Karanténa**

Dále návrh zákona přichází s plnou elektronizací karantény, jako je tomu v případech e-neschopenky. Tímto by se měly formalizovat postupy, které byly překotně (avšak v praxi poměrně efektivně) nastaveny v souvislosti s pandemií covid-19.

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů**

Sněmovní tisk: 292

Stav projednávání: zaslán vládě

Původně navrhovaná účinnost: 1. 7. 2023

Návrh zákona reaguje na situace, kdy úřad práce při kontrole u zaměstnavatele přistihne uchazeče o zaměstnání evidovaného v evidenci uchazečů o zaměstnání při výkonu práce na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr uzavřené toho dne (nebo zcela bez data).

Uchazečům o zaměstnání by tak nově vznikla povinnost oznámit sjednání dohody o práci konané mimo pracovní poměr ještě před zahájením výkonu práce. Pokud by uchazeč o zaměstnání (resp. toho času již „dohodář“) nesplnil shora uvedenou povinnost, dopustil by se tím přestupku, za který by bylo možné uložit pokutu až do výše 20 000 Kč.

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Sněmovní tisk: 296

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2023

Za účelem zefektivnění činnosti lékařské posudkové služby sociálního zabezpečení přichází návrh novely s úpravou kompetencí lékařů i nelékařských pracovníků zavedením nové pozice odborného nelékařského zdravotnického pracovníka, který by se v rozsahu své kvalifikace podílel na plnění úkolů lékařské posudkové služby sociálního zabezpečení v součinnosti s lékaři okresní správy sociálního zabezpečení. Dále by mělo dojít ke zefektivnění a zrychlení průběhu řízení. Změny by se konkrétně dotkly:

- průběhu lékařského vyšetření pro účely posouzení ve věcech sociálního zabezpečení,
- doplnění podkladů o zdravotním stavu poskytovatelem zdravotních služeb,

- možnosti elektronické komunikace mezi orgánem sociálního zabezpečení, poskytovatelem zdravotních služeb a posuzovanou osobou.

Řízení o posuzování zdravotního stavu by nově ovládla zásada koncentrace, kdy příslušná okresní správa sociálního zabezpečení by měla možnost stanovit dodatečnou lhůtu, ve které by posuzovaná osoba mohla předložit podklady k posouzení svého zdravotního stavu.

Dále by ošetřující lékař měl možnost vyžádání písemné informace o zdravotním stavu a průběhu dočasné pracovní neschopnosti pro účely kontroly posuzování dočasné pracovní neschopnosti.

Orgánu nemocenského pojištění by mělo být umožněno rozhodnout o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, pokud zjistí v řízení o prodloužení podpůrčí doby, že zaměstnanec je již schopen práce.

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Stav projednávání: vláda

Původně navrhovaná účinnost: 1. 7. 2022 (s výjimkami)

### **Návrh zákona o ochraně oznamovatelů**

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2023

### **Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů**

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2023

### **Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů**

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2023

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony**

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2023

### **Návrh vyhlášky o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2023**

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2023

Na základě zmocnění v § 189 odst. 4 zákoníku práce připravilo Ministerstvo financí vyhlášku, kterou stanoví novou výši finančních částek, jež mají zaměstnanci v soukromém i státním sektoru obdržet od svých zaměstnavatelů při vyslání na zahraniční pracovní cestu jako kompenzaci jejich zvýšených výdajů vynaložených na stravování.

Daná výše zahraničního stravného se odvíjí od místních cen jídel a nealkoholických nápojů ve veřejných stravovacích zařízeních střední kvality a v zařízeních první kvalitní třídy v rozvojových zemích s přihlédnutím ke statistickým údajům mezinárodních institucí.

Změna je v současné chvíli navrhována u 25 zemí, což je oproti předchozím rokům poměrně velká změna. Jedná se například o Austrálii, Dánsko, Finsko, Korejskou republiku, Izrael, Švédsko, Nový Zéland či Polsko. Základní sazby zahraničního stravného se v těchto zemích mají zvýšit zpravidla o 5 EUR/USD.

### **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Stav projednávání: vnější připomínkové řízení

Navrhovaná účinnost: 1. dnem kalendářního měsíce po vyhlášení

Předkládaná novela Ministerstva práce a sociálních věcí zákoníku práce a některých dalších zákonů především transponuje evropské směrnice, a to o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v Evropské unii.

Tato významná novela přináší změny zejména v oblasti:

- informování o obsahu pracovního poměru – rozšíření okruhu poskytovaných informací (např. informace o podmínkách zkušební doby, o odborném rozvoji zaměstnance, stanovené týdenní pracovní době, jejím rozvržení apod.); zároveň dochází ke zkrácení stávající lhůty k poskytnutí informací, a to na 7 dní od vzniku pracovního poměru, přičemž o změnách musí zaměstnavatel informovat zaměstnance dokonce bezodkladně; zároveň novela přináší možnost plnit tuto povinnost v elektronické podobě;
- informování zaměstnanců vysílaných na území jiného státu – poskytnutí dalších informací zaměstnanci vyslanému

na dobu delší než čtyři po sobě jdoucí týdny na území jiného státu;

- dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr – zejména se má zavést povinnost zaměstnavatele vypracovat písemný rozvrh pracovní doby a seznámit s ním (nebo s jeho změnou) zaměstnance nejpozději 1 týden před začátkem období, pro které je pracovní doba rozvržena, zároveň se na „dohodáře“ má vztahovat také obecná úprava pracovní doby a doby odpočinku, překážek v práci, některé příplatky, a dokonce i dovolená;
- výkonu práce na dálku – k výkonu práce na dálku by se nově uzavírala dohoda, která musí obsahovat základní podmínky, jak bude práce na dálku fungovat, a to včetně třeba zajištění BOZP a kontroly zaměstnance; v této souvislosti se také navrhuje zavedení paušální náhrady nákladů spojených s výkonem práce na dálku, a to ve výši 2,80 Kč za každou započatou hodinu práce;
- ochrana rodičů a pečujících zaměstnanců – chránění zaměstnanci (zejména těhotné, zaměstnanci pečující o dítě do 15 let či pečující o závislou osobu ve II. až IV. stupni) budou mít nárok na výkon práce na dálku a na kratší pracovní dobu s výjimkou případů, kdy tomu brání vážné provozní důvody (u práce na dálku i povaha vykonávané práce); v případě odmítnutí výše zmíněných žádostí by zaměstnavateli náležela povinnost toto odmítnutí písemně zdůvodnit;
- doručování písemností zaměstnavatelem – nově by bylo elektronické doručení písemností postaveno naroveň fyzickému doručení na pracovišti zaměstnavatele; u některých dvoustranných právních jednání (např. u dohody o rozvázání pracovního poměru) by nově bylo možné použít jednodušší právní úpravu obsaženou v občanském zákoníku; dále dochází k úpravám v doručování prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací;
- doručování písemností zaměstnancem – zaměstnanec by nově nepotřeboval u elektronického doručování souhlas zaměstnavatele;
- elektronické uzavírání smluv – nově mají být výslovně upravena pravidla pro elektronické uzavírání pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce, jejich změn nebo dohody o rozvázání pracovního poměru či dohody o zrušení právního vztahu založeného dohodou o pracovní činnosti nebo dohodou o provedení práce; zaměstnavatel by následně byl povinen zaslat jejich vyhotovení na vlastní elektronickou adresu zaměstnance, kterou zaměstnanec pro tyto účely zaměstnavateli písemně sdělil;
- rodičovská dovolená – žádost o rodičovskou dovolenou by měla být nově podávána písemně, a to alespoň 14 dnů před

nástupem zaměstnance na rodičovskou dovolenou; daná žádost by rovněž měla obsahovat údaj o délce jejího trvání.

Tato novela je ale stále na začátku své legislativní cesty, a tak je velice pravděpodobné, že dojde ještě k dalším úpravám.

### **Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (vyhláška o pracovnílékařských službách a některých druzích posudkové péče)**

Stav projednávání: vnější připomínkové řízení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2023

Návrh novely vyhlášky o PLS obsahuje poměrně značné změny současné praxe, kdy cílem má být mj. přesunutí dohledu na pracovištích a vstupních a periodických pracovnílékařských prohlídek do fakultativní roviny. Pro práce první a druhé nerizikové kategorie by se dohled prováděl pouze, pokud tak zaměstnavatel stanoví nebo pokud si jej vyžádá poskytovatel PLS; u prací vyšší kategorie by se dohled prováděl jednou za tři roky.

Hlavní navrhovanou změnu ale představuje úprava pracovnílékařských prohlídek u první a druhé nerizikové kategorie, kdy daná prohlídka by se obecně prováděla jen na žádost uchazeče či zaměstnavatele.

V případě výkonu rizikových kategorií práce a dále u tzv. profesních rizik (nový termín označující rizika ohrožení zdraví) by se i nadále vstupní prohlídky požadovaly. Obdobná změna by čekala i periodické prohlídky.

Tento návrh by zejména usnadnil práci zaměstnavatelům, jejichž zaměstnanci pracují v kancelářích, a zároveň by ulehčil poskytovatelům pracovnílékařských služeb, kteří mají v současnosti značně omezené kapacity.

### **Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů**

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. dnem kalendářního měsíce po vyhlášení (s výjimkami)

V reakci na současnou situaci, kdy v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině dochází k omezování či přerušování dodávek zemního plynu, předložilo Ministerstvo zdravotnictví návrh nařízení vlády, kterým by mělo dojít ke změně přípustných hodnot nastavení mikroklimatických podmínek na pracovišti tak, že s účinností od 1. dne následujícího po dni vyhlášení by došlo k následujícím změnám:

- pro třídu práce I by minimální teplota na nevenkovním pracovišti s neudržovanou teplotou klesla ze stávajících 20 °C na 18 °C,

- pro třídu práce IIa by minimální teplota na nevenkovním pracovišti s neudržovanou teplotou klesla ze stávajících 18 °C na 16 °C,
- pro klimatizované pracoviště třídy I a IIa by u optimální teploty 22 °C pro třídu I a 20 °C pro třídu práce IIa byla nově možná záporná odchylka v nastavení vytápění až 4 °C,
- výsledná teplota v šatnách by ze stávajících 20 °C klesla na 18 °C,

- výsledná teplota v umývárkách by klesla ze současných 22 °C na 19 °C,
- výsledná teplota ve sprchách by klesla ze současných 25 °C na 19 °C,
- výsledná teplota na záchodech by klesla se stávajících 18 °C na 15 °C.

Ke dni 1. 7. 2024 by pak mělo dojít k navrácení hodnot k současnému stavu.

## Evropská unie

### Rada EU schválila směrnici o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii

Rada Evropské unie přijala dne 4. 10. 2022 směrnici o přiměřených minimálních mzdách v EU. Tím má být dosaženo důstojných pracovních a životních podmínek evropských zaměstnanců, zamezeno chudobě pracujících, podpořena soudržnost a sociální konvergence a sníženy rozdíly v odměňování žen a mužů.

Za účelem sledování těchto cílů směrnice stanovuje postupy pro zajištění přiměřených zákonných minimálních mezd, podporu kolektivního vyjednávání o stanovení mezd a zlepšení účinného přístupu pracovníků k právu na ochranu formou minimální mzdy.

Směrnice se mj. vztahuje na pracovníky soukromého i veřejného sektoru, kteří uzavřeli pracovní smlouvu, pracovníky na zvanou či pracovníky platformem.

Cílem směrnice ale není s ohledem na rozdílnost členských států zavést jednotnou výši minimální mzdy, ale uložit členským státům povinnost zavést postupy ke stanovování a aktualizaci zákonných minimálních mezd na základě kritérií, které musí zahrnovat alespoň kupní sílu zákonných minimálních mezd s ohledem na životní náklady, obecnou úroveň mezd a jejich rozdělení, tempo růstu mezd a dlouhodobou vnitrostátní míru produktivity a její vývoj.

Zákonné minimální mzdy bude podle směrnice nutné aktualizovat alespoň každé dva roky (nebo každé čtyři roky v případě států s automatickými valorizačními mechanismy).

S ohledem na skutečnost, že ve státech s vyšší mírou pokrytí kolektivními smlouvami je nižší podíl pracovníků s nízkými mzdami, směrnice udává nutnost podpory kolektivního vyjednávání o stanovování mezd. Členské státy by tak měly např. podporovat jednání mezi sociálními partnery o mzdách nebo přijímat opatření na ochranu výkonu práva na kolektivní vyjednávání.

V případě členských států s mírou pokrytí kolektivními smlouvami nižší než 80 %, by měl být vytvořen rámec podmínek umožňujících kolektivní vyjednávání a vypracován akční plán na jeho podporu. Ten by měl obsahovat harmonogram a konkrétní opatření na postupné zvyšování míry pokrytí kolektivními smlouvami. Daný členský stát by měl povinnost

jej alespoň každých pět let přezkoumat a dle potřeby aktualizovat. Je tak otázkou, zda v důsledku této směrnice nedojde ke zvýšení odborové angažovanosti zaměstnanců.

### Evropská komise přijala pokyny k uplatňování právních předpisů Unie v oblasti hospodářské soutěže na kolektivní smlouvy týkající se pracovních podmínek osob samostatně výdělečně činných bez zaměstnanců

Pokyny přijaté Evropskou komisí dne 29. 9. 2022 stanovují zásady, kdy se mohou OSVČ bez zaměstnanců (tzv. ičaři) sdružit pro kolektivní vyjednávání za účelem dosažení lepších pracovních podmínek, aniž by se vystavily riziku porušení pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže (zákaz kartelových dohod dle čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie). Pokyny se vztahují na OSVČ bez zaměstnanců, jejichž situace je srovnatelná se situací zaměstnanců. Jedná se o OSVČ bez zaměstnanců, které:

- jsou ekonomicky závislé na jednom podniku (poskytují služby výhradně nebo převážně jednomu podniku),
- pracují „bok po boku“ se zaměstnanci a nebyly překlasi-fikovány na zaměstnance (pracují spolu se zaměstnanci podniku, poskytují své služby dle pokynů podniku, nenesou obchodní rizika související s činností podniku, nejsou dostatečně nezávislé),
- pracují prostřednictvím digitálních platform, které organizují práci na základě jednotlivých nebo opakovaných žádostí příjemce služby poskytované platformou.

Komise dále nebude zasahovat proti kolektivním smlouvám OSVČ bez zaměstnanců, které se nacházejí v slabé vyjednávací pozici (např. OSVČ bez zaměstnanců vyjednávají s podniky, které zastupují celé odvětví nebo průmysl; OSVČ bez zaměstnanců kolektivně vyjednávají v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo právními předpisy EU). Pro Českou republiku by se jednalo o zcela novou oblast, kdy by se i OSVČ odborově organizovaly. Tato oblast je u nás problematická i z pohledu neustále diskutovaného a velmi často kontrolovaného švarcsystému.